

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Michala Bobka a soudkyň Kateřiny Štěpánové a Lenky Kaniové ve věci žalobkyně: **L. H.**, zastoupena JUDr. Leonou Grumlíkovou, advokátkou se sídlem Údolní 61, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) E.ON Česká republika, s.r.o.**, se sídlem F.A. Gerstnera 2151/6, České Budějovice, **II) Povodí Moravy, s.p.**, se sídlem Dřevařská 932/11, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2020, č. j. JMK 154589/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2023, č. j. 29 A 2/2021-66,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Městský úřad Pohořelice, odbor územního plánování a stavebního úřadu (dále také „stavební úřad“ či „správní orgán prvního stupně“) rozhodnutím ze dne 19. 7. 2020 (dále jen „územní rozhodnutí“) povolil umístění stavby „MŠ Pohořelice – vjezd, parkoviště, objekt údržby na pozemcích (označených v rozhodnutí) v k. ú. P. n. J.“ (dále též „stavba“). Stavba měla být umístěna na pozemcích v přímém sousedství s pozemky ve vlastnictví žalobkyně.

[2] Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, dne 6. 11. 2020 odvolání žalobkyně proti územnímu rozhodnutí zamítl; svým rozhodnutím územní rozhodnutí potvrdil.

[3] Žalobkyně s žalobou neuspěla ani u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Napadeným rozsudkem krajský soud vypořádal jednotlivé žalobní námitky, které kopírovaly odvolací námitky, a žalobu zamítl. Shledal, že žalovaný i stavební úřad argumenty žalobkyně dostatečně a v souladu s právními předpisy vypořádali; územní rozhodnutí považoval za zákonné a přezkoumatelné. Stavba nijak nezasahuje do veřejných subjektivních práv žalobkyně.

II. Kasační řízení

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost.

[5] Jednotlivé kasační námitky rekapituluje Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) následovně.

[6] Napadené rozhodnutí spočívá dle stěžovatelky na *nesprávném právním i skutkovém posouzení věci*, a to již stavebním úřadem. Stavební úřad ani žalovaný se dostatečně nevypořádali s námitkami stěžovatelky.

[7] Nebyly dodrženy *podmínky pro upuštění od ústního jednání a místního šetření*, tj. že žádost je dostatečným podkladem pro posouzení záměru. Záměr zasahuje výrazně do práv občanů obce a třetích osob; dokumentace má nedostatky.

[8] Výstavba parkoviště je *v rozporu s územním plánem města Pohořelice*. Je zbytečná, nešetří veřejné zdroje. Sniží pohodu bydlení a hodnotu pozemků stěžovatelky.

[9] *Hluková studie* neodpovídá skutečnému provozu a veřejnému parkování. „Stálé startování, hluk motorů, autorádií, kvikot automatiky a bouchání dveří při otvírání a zavírání dveří aut v blízkosti obytného domu“ představují dle stěžovatelky *imise hlukem a pachem nepřiměřené místním poměrům*.

[10] Vjíždění a vyjíždění aut z plánovaného záměru může *ohrožovat na životě*. Chodník před plánovaným parkovištěm je velmi frekventovaný. *V rozhledu bude bránit živý plot*. Stěžovatelce se jeví jako vhodnější, aby po výstavbě nové komunikace byl v areálu mateřské školy postaven v uliční části plot s drátěnými plotovými dílci, který umožní výhled při výjezdu a vjezdu.

[11] *Výsadba stromů* nenaplní plánovaný účel – zastínění parkoviště, naopak *zastíní nepřiměřeně poměrům pozemky stěžovatelky* a je v rozporu (nejen) s občanským zákoníkem.

[12] Stěžovatelka brojí proti výstavbě *objektu údržby*. Nachází se v bezprostřední blízkosti hranice pozemků stěžovatelky; tento objekt by měl být postaven u stávajících budov. Jeho

pokračování

otevíratelná okna budou stěžovatelku nepřiměřeně poměrům obtěžovat pachem a hlukem z dílny (objekt by měl dle stěžovatelky obsahovat pouze skleněné tvárnice). Stěžovatelka též nesouhlasí s *krytým přístavkem*, který má sloužit jako „kuřácký salonek“. Irituje ji i *umístění kontejnerů* (měl by být zachován současný stav, a to přístavení u budov mateřské školy).

[13] Výstavbou parkoviště a objektu údržby dle stěžovatelky bude zcela určitě *narušena kvalita prostředí – pohoda bydlení*, a tím i porušeny zákonné předpisy; stěžovatelka jmenuje např. § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území; § 1013 a násl. občanského zákoníku; čl. 10 odst. 2 a čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatelka se obává omezení doby slunečního osvětlení a zastínění; imisí pohledem, hlukem a pachem z plánovaného parkoviště, areálové komunikace a objektu údržby; snížení hodnoty pozemků. Nové parkoviště, areálová komunikace a objekt údržby při přímé hranici pozemku též znemožní výstavbu minimálně jednoho rodinného domu (nyní je dle stěžovatelky možné na jejím pozemku vystavět minimálně dva rodinné domy), což její majetek znehodnotí.

[14] Stěžovatelka navrhuje, aby NSS napadený rozsudek zrušil.

[15] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti zcela odkázal na své vyjádření k žalobě. Kasační námitky jsou totožné s obsahem žaloby (resp. s odvoláním).

III. Právní hodnocení

[16] NSS při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[17] Kasační stížnost **není** důvodná.

[18] Nejvyšší správní soud připomíná, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční (viz např. rozsudek ze dne 26. 1. 2015, č. j. 8 As 109/2014 - 70). Obsah a kvalita kasační stížnosti do značné míry předurčuje nejen rozsah přezkumné činnosti, ale i obsah rozsudku soudu. Je proto odpovědností stěžovatelky, aby v kasační stížnosti specifikovala skutkové a právní důvody, pro které napadá rozhodnutí krajského soudu (srov. např. rozsudky NSS ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54, či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 42).

[19] Kasační stížnost v souzené věci kopíruje po obsahové i formální stránce žalobu (potažmo odvolání). Oproti žalobě stěžovatelka v textu podání v podstatě jen zaměnila označení „žaloba“ a „žalobkyně“ za „kasační stížnost“ a „stěžovatelka“ a doplnila slova „nadále“ či „opakovaně“. Vlastní polemiku se závěry krajského soudu nepřináší. Argumentaci krajského soudu zcela ignoruje. Není přitom úlohou NSS v návaznosti na opakované námitky domýšlet za stěžovatelku argumenty. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli jejího advokáta (viz rozsudek NSS z 3. 12. 2020, č. j. 7 Afs 251/2020-29, bod 11 a tam citovaná judikatura).

[20] NSS nemůže nepřipomenout, že kasační stížnost stále zůstává mimořádným opravným prostředkem. V řízení, v němž musí za stěžovatele jednat advokát či jiný právní profesionál, je na místě vyžadovat tomu odpovídající úroveň právní argumentace.

[21] Výše naznačeným východiskům proto odpovídá i předkládané vypořádání kasačních námitek.

[22] NSS k obecně formulované námitce *nedostatečného vypořádání odvolacích, resp. žalobních námitek, a nedostatečně zjištěného skutkového stavu* uvádí, že žalovaný, a následně krajský soud, neopomněli reagovat na žádnou z klíčových námitek stěžovatelky, vyslovili k nim své závěry, které náležitě odůvodnili. V odůvodnění jsou seznatelné důvody, pro které považovali argumentaci stěžovatelky za neopodstatněnou (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS).

[23] Co se týče námitky *nedodržení podmínek pro upuštění od ústního jednání a místního šetření*, NSS sdílí závěry soudu krajského prezentované v bodě 25 jeho rozsudku. Ve věci byly naplněny podmínky předpokládané stavebním zákonem (srov. § 87 odst. 1 stavebního zákona); stavební úřad od ústního jednání upustil, neboť mu byly známy poměry v území. Stavební úřad též respektoval podmínku stanovení lhůty k uplatnění námitek účastníků. V jeho postupu NSS nespatřuje žádné pochybení.

[24] Nedostatky *dokumentace*, která se stala podkladem pro posouzení záměru, stěžovatelka nekonkretizovala. Námitka nad to byla opožděná: stěžovatelka ji nevznesla v řízení před stavebním úřadem, byť tak učinit mohla (§ 82 odst. 4 správního řádu). I přesto se s ní žalovaný vypořádal. Shodně s krajským soudem i žalovaný NSS konstatuje, že žadatel je vlastníkem pozemků, na nichž se stavba umísťuje, doložil potřebné podklady a kladná stanoviska dotčených orgánů. Argumentace, že záměr zasahuje do práv občanů obce a třetích osob, je nepřípustná. Stěžovatelka má jako účastník stavebního řízení možnost uplatňovat námitky v rozsahu, v němž je její právo přímo dotčeno (§ 89 odst. 4 stavebního zákona).

[25] I k tvrzenému *rozporu výstavby parkoviště s územním plánem* se stěžovatelce dostalo opakovaného vysvětlení. Ze spisového materiálu je zřejmé, že parkoviště je vedeno v katastru nemovitostí s druhem pozemku ostatní plocha. Parkoviště tak nekoliduje s určeným druhem pozemku. Pokud by výstavba byla v rozporu s územním plánem, nebylo by možné ji umožnit. Co se pak týče zbytečnosti a finanční náročnosti stavby, nepřísluší NSS, krajskému soudu, žalovanému, ba ani stěžovatelce tuto otázku hodnotit.

[26] Tvrzení o *snížení pohody bydlení a hodnoty pozemků* zamýšlenou stavbou krajský soud vypořádal v bodě 26 a násl. napadeného rozsudku. NSS jeho závěry sdílí. Stavební úřad občanskoprávní námitky nejprve posoudil z hlediska veřejného práva; neshledal rozpor s veřejným právem, který by bránil umístění stavby do území nebo jejímu povolení. Následně si učinil úsudek o důvodnosti občanskoprávních námitek z hlediska soukromého práva; ani tyto nepovažoval za důvodné. Postupoval v duchu závěrů NSS z rozsudku ze dne 30. 4. 2020, č. j. 6 As 171/2019 - 37, publ. pod č. 4076/2020 Sb. NSS, na něž krajským soudem

pokračování

přílehavě odkázal. Negativní vlivy stavebního záměru na okolí se v nynější věci nevymykají ustáleným poměrům ani svou intenzitou, ani druhově.

[27] Krajský soud se v bodě 29 svého rozsudku rovněž zcela správně vypořádal s nesouhlasem stěžovatelky s *hlukovou studií*. Tato otázka je v kompetenci orgánu ochrany veřejného zdraví; příslušná krajská hygienická stanice vydala dne 25. 10. 2019 závazné stanovisko, v němž vyslovila souhlas s umístěním stavby. Hluk byl měřen v době, kdy ke stavbě přijíždějí zaměstnanci a rodiče s dětmi; nadměrný hluk nebyl shledán. Obdobně lze uzavřít i o námitce týkající se *vjíždění a vyjíždění aut* z plánovaného záměru; tato skutečnost není na posouzení soudu či stavebního úřadu. *Rozhledové poměry* pak posuzuje příslušný silniční správní úřad. Předmětem správního řízení nebylo povolení umístění sjezdu. Ani *výsadbou stromů* nebyl žalovaný či stavební úřad oprávněn řešit, neboť tato otázka nepodléhá vydání územního rozhodnutí, a není tak součástí rozhodnutí stavebního úřadu. Výsadku platanů ve vzdálenosti 9 m od domu stěžovatelky NSS, shodně s krajským soudem i žalovaným, nemá za nepřiměřenou imisi zastíněním ve smyslu § 1013 občanského zákoníku.

[28] Stěžovatelka vnímá problematicky i *objekt údržby* a jeho blízkost jejímu pozemku. Objekt údržby přitom v bezprostřední blízkosti hranice pozemků umístěn není (jeho nejmenší vzdálenost od společné hranice pozemků je 3,30 m a největší 6,10 m). Jak již vyložil krajský soud v bodě 32 rozsudku, účelem stavby je zázemí školníka, který zde nebude soustavně; nelze tak žalobkyni přisvědčit, že by byla nepřiměřeně obtěžována pachem a hlukem z dílny jen proto, že má tento objekt otevíratelná okna. *Plocha pro kontejnery* se nachází ve vzdálenosti cca 6,10 m až 12 m od pozemku stěžovatelky, a to za objektem údržby, je jím částečně kryta. Z předloženého projektu nevyplývá ani to, že by v *krytém přístavku* u mateřské školky měl být „kuřácký salonek“; pokud je součástí objektu údržby, k tomuto se soud již vyjádřil. Stěžovatelka přitom možné problémy blíže nekonkretizuje, nelze proto dojít k závěru, že by tvrzené skutečnosti byly schopny zatížit pozemek žalobkyně imisemi podle § 1013 občanského zákoníku v nepřiměřené míře. NSS souzní s krajským soudem, pokud nedospěl k závěru, že by obvyklé užívání pozemku bylo omezeno a že by došlo k soustavnému, dlouhotrvajícímu a nikoli nahodilému zásahu do zavedeného a legitimně očekávaného soukromí. Je zcela na žadateli, jak rozvrhne prostorové řešení stavby, pokud stavba splňuje požadavky příslušných předpisů. Stavební úřad ve svém rozhodnutí dané skutečnosti řádně zhodnotil. NSS neshledal ani rozpor ani s čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod či s § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území.

[29] Krajský soud neopominul zohlednit ani argumentaci stěžovatelky o znehodnocení a snížení tržní hodnoty jejích pozemků. Ze spisového materiálu je zjevné, že sousední pozemek stěžovatelky (p. č. XA v k. ú. P. n. J.) je zahradou se způsobem ochrany zemědělský půdní fond, přiléhá k rodinnému domu žalobkyně. Na tomto pozemku tedy nelze postavit další stavby (rodinný dům), neboť to vylučuje již § 21 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území. Žalovaný ostatně v napadeném rozhodnutí stěžovatelce vysvětlil, že dle charakteru zástavby a platného územního plánu není pravděpodobné, že by jí bylo vydáno kladné závazné stanovisko orgánu územního plánování dle § 96b stavebního zákona.

[30] Krajský soud se detailně zabýval i otázkou imisí. Na jeho úvahy NSS odkazuje. V nynějším případě nedošlo k nepřiměřené míře imisí – omezení slunečního svitu a zastínění, imisi pohledem, hlukem a prachem; parkovací místa jsou v úrovni terénu, nemohou pozemek stěžovatelky zastínit; objekt údržby je od pozemku stěžovatelky dostatečně vzdálen; nemůže nepřiměřeně narušit její soukromí; ani stavba není zdrojem imisí; ve věci vydal příslušný odbor životního prostředí souhlasné závazné stanovisko, v němž shledal, že se zde zdroj znečišťování ovzduší nenachází; krajská hygienická stanice vydala souhlasné závazné stanovisko s tím, že stavba není zdrojem nepřiměřeného hluku.

[31] Úplným závěrem lze (totožně s krajským soudem) připomenout, že v nynějším případě se jedná o typickou situaci kolize dvou vlastnických práv. Žádné z nich nemůže být vykonáváno absolutně. Právní úprava a její aplikace při těchto střetech subjektivních práv sousedních vlastníků může pouze zajistit, aby ke změnám vyvolaným nově zřizovanou sousedící stavbou došlo v přiměřené míře (srov. k tomu např. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2016, č. j. 1 As 63/2016 - 45). V rozsudku ze dne 15. 5. 2017, č. j. 8 As 218/2016 - 61, NSS konstatoval, že právo na zachování kvality prostředí ve smyslu § 25 odst. 1 vyhlášky č. 501/2006 Sb. nepředstavuje právo na zachování *statu quo*. Právo na zachování původní výhody představované nezastavěností sousedního pozemku a s tím související úroveň kvality prostředí proto může být, vždy však jen v přiměřeném rozsahu, omezeno.

[32] V nynější věci míra zásahu do práv stěžovatelky dodržena byla, což jí bylo opakovaně, dostatečně a přezkoumatelně vysvětleno v předchozích řízeních.

IV. Závěr a náklady řízení

[33] NSS dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[34] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití ustanovení § 120 s. ř. s.

[35] Stěžovatelka neměla ve věci úspěch. Nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[36] Žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu Nejvyšší správní soud náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[37] O nákladech osob zúčastněných na řízení soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Soud jim neuložil žádnou povinnost, s jejímž plněním by jim mohly náklady vzniknout, a zároveň neshledal existenci důvodů zvláštního zřetele hodných.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. května 2024

pokračování

Michal Bobek
předseda senátu